

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

351.78

Hely

Idő

"1918"

Személy

Szerző:

Gs. Z.

Cím:

Elvesztők és megtalálók

Forrás:

Magyarország

Bp.

(Hely)

1918. IX. 22

(Idő)

(Köt. v. füz.) (

Elvesztők és megtalálók

Vannak-e még „becsületes megtalálók?” — A talált tárgyak kezelése a rendőrségen — Az áruó mellett

(Saját tudósítótól.) A földalatti villamos végállomásánál történt tegnap délelőtt. A közönség nagyobb része már elhagyta a kocsit, amikor két jól öltözött ur csaknem egyszerre hajolt le és nyúlt egy a padon gazdátlanul heverő női pénztárca felé.

— Nini, egy tárca! — szólalt meg az egyik.

— Tényleg, egy pénztárca! — jegyzte meg a másik ur.

— Valószínűleg elvesztette valaki, — mondották most mindketten, egyszerre fogva a talált kincset.

— Be kellene vinni a rendőrségre . . .

— Csakugyan ez volna a leghelyesebb, majd én beviszem, — folyt a párbeszéd.

— Helyes. Majd akkor névjegyét cserélünk, ön átadja az önét nekem, én meg a magamét önnek s akkor nyugodt vagyok a tárca sorsa felől. Ki tudja, micsoda kincs lehet benne, amelytől kár volna megfosztani a tulajdonosnőjét, mert valószínű, hogy jelentkezni fog érte.

Megvizsgálták a tárca belsejét és 90 korona értékű papírpénzt, egy női zsebkendőt és egy darabka szövetszövetet találtak benne.

Szemtanuja voltam a jelenetnek és kíváncsi lettem rá, vajjon csakugyan beszovaltatták-e azt a rendőrségnek? Az eltűnt vagy elvesztett tárgyak kezelésével foglalkozó osztályba siettem valamivel a jelenet után, ahol csakugyan megpillantottam később a tárcát.

— Ime, vannak még becsületes megtalálók, gondoltam magamban. De Ujhelyi kapitány, — gondoltam magamban, akinél azután érdek-

lődni kezdtem a hivatal forgalma iránt, kissé lehűtötte a becsületes megtalálók felett érzett lelkesedésemet.

— Vannak, — felelte, — de bizony sokkal kevesebben, mint a háboru előtt. Ma már nagy ritkaság, hogy értékesebb dolgokat is behoznak. Csak olyankor érkezik a hivatalba ilyesmi, ha nehezen, vagy veszedelemmel értékesíthető holmíró van szó, melynek a megtaláló nem mer kísérletezni.

Pénztárca a postaszekrényben

— Az arányszám a háboru előtt és most beszovaltatott tárgyak között nagyon leszálolt. Ami a háboru előtt, békeidőben ritkaság volt, most gyakran kapunk olyan üres pénztárcaikat, amelyeket zsebtolvajok emeltek el tulajdonosuktól villamoson, tolongásban, az utcán és amelynek tartalmát kiüritik, s üresen dobják be valamelyik postaszekrénybe. Minden nap kapunk posta útján ilyen tárcákat, továbbá okmányokat, irásokat, amelyeknek a tolvaj vagy a megtaláló nem veheti hasznát. Ha a tárcában névre szóló okmányok vannak, könnyű kinyomoznunk a tulajdonost, kit felszovaltunk, hogy jelentkezzen érte. Megtörténik, hogy ilyenkor, különösen ha a jelentkező kevésbé intelligens, rajtunk követeli a hiányzó pénzt is. Sőt olyan esetünk is volt, hogy egy kofa felháborodásában nem fogadta el a tárcát.

— Pénz is volt abban! — kezdett el méltatlankodni és a tisztesség úgy hozza magával, hogy a pénzt ne tartásák meg az urak, hanem adják vissza!

Csak nehezen tudta megérteni, hogy nem mi loptuk azt el tőle, hanem a tolvaj, aki üresen küldötte be hozzánk a pénztárcáját.

Mit veszítenek el az emberek?

A háboruban különösen az elvesztett tárgyakról szóló bejelentések szaporodnak nagy számmal, amit a háborus gondokkal és idegességgel járó szórakozottságnak tulajdonítunk. Nagyon sokan felejtik padon, villamoson, kocsiban, kávéház vagy vendéglő asztalán, sőt, mint azt a villamos vállalatoknak hozzánk havienként beküldött jegyzékai mutatják, a legkülönbözőbb, sokszor nagy tőrfogatu holmikat is elhagyják tulajdonosaik.

Megnéztünk egy ilye jegyzéket a Közuti villamos július havi kimutatását, egyetlen hónapban beszovaltatott következő tárgyakról:

Ötvennyolc darab ernyő, öt bot, nyolc kartáska, nyolc kezításka, 12 pár keztyű, hatvanegy darab könyv és füzet, hét darab kulcs, kendők, kalapok, sapkák, kötények, szemüvegek, szatyrok, két pár cipő, tizenhárom bádogedény, ruha és fehérnemű, nyomtatványok, iratok, egy kasza, fonott üveg, fűrés, egy tálcá, kalapács, standál, egy csomag szivar, zsidó emlékképek, fülbevalók, gyűrűk, katonai oldalfegyver, egy hallóagyó, több munkakönyv, egy tisztikard, két faláda, egy csomag talp, négy katonai köpeny, sok pénztárca, amelyeken összesen 979 korona 15 fillér pénz volt stb. stb.

Az elvesztett tárgyaknak körülbelül 15 százalékaért jelentkezik a tulajdonos. Ha egy éven belül nincs jelentkező és megtaláló sem jelentkezik, akkor nyilvános árverésen adjuk el itt a főkapitányságon a tárgyakat. Eleinte évenként egyszer tartottuk ezeket az árveréseket, de utóbb, minthogy a talált tárgyak száma nagyon megsaporodott, fél évenként tartunk ilyen árverést, amelyen a legutolsó fél évben is 5855 koronát szedtünk be.

A tulajdonos igazolása

Ha jelentkező akad, kellő igazolás után átadjuk neki az elvesztett holmit. Az igazolás szigorúsága természetesen függ a tárgytól és függ a tulajdonos kilététől. Vannak dolgok, amelyeket szabatosan körül tud írni tulajdonos, különösen ha azokon olyan ismertető jel van, amelyről csak a tulajdonos tudhat. Ha azonban legkisebb kétség merül fel a tulajdonjog iránt, akkor jegyzőkönyvet veszünk fel az eset körülményeiről, féltetesszük a tárgyat és csak akkor adjuk ki, ha a kéro fél tanúkkal, vagy másképp okmányokkal, számlával stb. igazolja, hogy birtokában volt a tárgy.

A törött napernyő

Természetesen illi is fordulnak elő visszaélések. Különösen asszonyok, sokszor urinők próbálkoznak meg azzal, hogy ilyen módon szerezzenek meg maguknak olyan tárgyakat, amely sohasem volt az övék. Így egy alkalommal egy urinő a napernyőjét kereste, de nem tudta pontosan leírni, mire a tárgykezelő raktárba vezettük, ahol összekötte feküdt egy csomó ernyő. Kiválasztotta azt, amelyik a fogantyujáról a legjobbnak látszott és kijelentette, hogy határozottan ráismert az ernyőjére, amelynek semmi hibája nem volt. Mikor a csomóból az ernyőt kihúztuk, derült ki, hogy annak vége letörött. Az asszony nagy zavarba jött,

sírni kezdett és bevallotta, hogy nem az övé az ernyő, de minthogy csakugyan elvesztett egy ernyőt, így próbálta meg, hogy másikat kapjon érte.

A Lehel-téri piacon egy izben kétszáz koronát tartalmazó pénztárcát talált egy kofa. Főbből látták, a rendőr is, amikor a földről felemeli és rögtön négy tulajdonosa akadt a pénznek, akik mindannyian megjelentek a rendőrségen, még mielőtt a pénzt a kofa behozta volna. A nyomozás során kiderült, hogy közülük ketten nem is voltak jelen a pénz megtalálásánál, csak hallottak róla, a másik két asszonynak pedig olyan anyagi viszonyai voltak, hogy nem igen volt feltehető róluk ennyi pénz birtoka. Ezt a két nőt tehát perre utasítottuk a kincstár ellen, de még a mai napig sem perelt egyikük sem.

Szegények és gazdagok egyformán és nagy számban jelentkeznek elvesztett dolgaikért, de míg a gazdagok leginkább pénztárcát és ékszereket veszítenek el, különösen fülbevalót, karkötőt, karkötő órát, addig a szegényebbek ritkán veszítenek el pénzt, hanem inkább csomagokat és különösen nagy számban élelmiszer-igazolványokat, ami most a szegény emberek egyetlen kincse. Ha az igazolványon rajta van a tulajdonos neve, visszaküldjük neki, ha nincs rajta név, beszoálltatjuk a közéletmezési ügyosztálynak, vagy annak a listabizottságnak, amelynek száma az igazolványon szerepel.

Sok visszaélést követtek el katonai igazolványuk elvesztésének bejelentésével a katonák. Különsen távaly volt feltűnő, hogy tömegesen jöttek hozzánk katonák, akik okmányaik elvesztését jelentették be. Kutatni kezdtünk és rájöttünk, hogy a jelentkezők nagy része az elvesztés bejelentéséről szóló igazolvánnyal a katonai ügyosztályban másodlatot kért a szemlelapról, amelyeket szökött katonáknak, bujkálóknak adott ed jó pénzért, akik razria alkalmával azzal igazolták magukat. Ettől az időtől kezdve minden ilyen bejelentés igazolását elutasítottuk. Akiknek valóban szükségük volt az igazolásra, azok visszajöttek, a legtöbbjük azonban nem jelentkezet másodszor. Azóta lepadt ezeknek a szélhámosoknak a száma.

Kik a megtalálók?

A megtalálók leginkább az irtelligens közeposztályból rekrutálódnak. Azelőtt sokan jelentkeztek mint megtalálók a szegényebb néposztályokból is, de ezeknek száma az utóbbi időben csökkent. A gazdagok ritkán jelentenek be talált tárgyat. Ugy látszik nem igen erőltetik meg magukat a kereséssel.

Helyiségünkben sokszor hohózatba illő jelenetek játszódnak le egy-egy eset körül. De sokszor megesisik, hogy váratlan komoly következményekkel jár egy-egy bejelentés.

A gyémánt brostü

Hat-hét évvel ezelőtt történt például, hogy egy felvidéki nagybirtokos felesége a Vadász-kürt-szálló halljában elvesztette igen értékes gyémánt mellűjét. Az elvesztést másnap az asszony helyett X. kerületbeli képviselő jelentette be a rendőrségen, bejelentve a Vadász-kürt-szállót az asszony tartózkodási helyéül. A magáét nem nevezte meg. Másnap jelentkezett a szálló portása, aki a szálló kapujában a lábszőnyeg alatt megtalálta a mellűt, de nem tudta, hogy az kié. Azonnal detektiveket küldtünk ki az asszony szállóbéli lakására, hogy átadjuk neki az értékes tárgyat. A detektivek már nem találták ott az asszonyt, aki közben hirtelen elutazott, de kutatás közben ráakadtak a férj lakására, aki az Angol királynőben volt megszállva. Odavitték tehát a mellűt s a férj meglepetve ismerte fel az értékes ékszert, amelyet ő ajándékozott valamikor a feleségének.

— Hogy kerül ez a mellű ide? Hiszen a feleségem nincs Budapesten?

Kiderült, hogy amíg a férjet üzleti ügyei Budapestre szállították, az asszonyka sem volt rest, felhasználta az alkalmat és a következő vonattal a képviselő kíséretében szintén Budapestre rándult. A dolognak természetesen végső lett a vége.

A tárgykezelési raktárban garnadában fekszenek a holmik. Hatalmas kofferek, kis kézi-böröndök, batyuk, csomagok egymás hátán, botok, esernyők, kalapok s a legkülönbözőbb tárgyak tarkítják a szűk helyiség tömött polcait és vannak a decemberi árverésre. A gazdátlan tulajdon eladásából csings összeg kerül az állam-pénztárba.

(Cs. 21)